

Abstrakt

Europeizace trestního práva

Tato práce se zabývá europeizací trestního práva. Jde o téma široké, proto je hlavní důraz kladen na vybrané otázky europeizace trestního práva procesního.

V úvodu práce jsou představeny některé problémy, které europeizaci v trestněprávní oblasti doprovázejí. Hlavní překážkou je sepětí trestního práva se státní suverenitou, kterou státy nerady omezují ve prospěch EU, a dále odlišnosti mezi trestněprávními předpisy, které ztěžují dosažení kompromisu ohledně harmonizace norem. V první kapitole se práce zaměřuje na pojmy europeizace trestního práva, evropské právo trestní a trestní právo Evropské unie, které se snaží definovat a navzájem od sebe odlišit. Druhá kapitola pojednává ve stručnosti o vývoji europeizace trestního práva před přijetím Schengenských úmluv. Jde o období tzv. neformální spolupráce v trestních věcech. Třetí kapitola se již zabývá formální spoluprací v trestních věcech. Popisuje postupný vývoj od schengenské spolupráce, přes Maastrichtskou, Amsterdamskou a Niceskou smlouvu, až do přijetí Lisabonské smlouvy. Kromě zakládajících smluv jsou představeny také základní koncepční dokumenty, jejichž cílem je realizovat cíle primárního práva v oblasti trestní spolupráce. Jde o dokumenty politického charakteru, které proto nejsou právně závazné. Čtvrtá kapitola se soustředí na zásadu vzájemného uznávání, která se stala hybnou silou trestní spolupráce, zpočátku na úkor harmonizace trestněprávních norem. V kapitole je představen evropský zatýkácí rozkaz jako konkrétní projev této zásady a také je zkoumáno, jak funguje v praxi. Nakonec je pojednáno o tom, jak jeho fungování ovlivnily rozsudky SDEU ve věci Radu a Melloni. Pátá kapitola je věnována podezřelým a obviněným osobám a jejich právům, která jim přiznávají evropské směrnice. Ty jsou přijímány na základě cestovních map. U každé směrnice, popř. jejího návrhu, je zkoumáno, zda je s ní právo ČR v souladu. Stejná struktura je použita také v šesté kapitole. Ta obrací svůj zájem naopak na směrnice, které posilují práva obětí trestných činů. Poslední sedmá kapitola zdůrazňuje některé nedostatky v oblasti evropského trestního práva procesního a snaží se předvídat možný budoucí vývoj.